

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
PR. KLÓN SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

A Hegyemegyi-féle balpárt egyik vezető tagjáról kiderült, hogy zsaroló volt, mire megfosztották mandátumától

Jeszzenszky Béla a köztisztesség bajnoka zsarolás bűncselekménye miatt jogerősen el volt ítélve — A nagydobosi szeszgyárban lefoglalt szesztől a balpárti mandátumig — Egy zsidótól 120.000 koronát csikart ki a demokrata férfiú

Jeszenszkyt törölték a közgyűlési tagok sorából

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mióta a Hegyemegyi-féle radikális baloldal bekerült a városi közgyűlésbe, állandóan úgy igyekezik szerepelni, mint a köztisztességnek, a parlamentes közéletnek törhetetlen bajnoka. Ehez természetesen hozzá tartozik a mások belekeletése is és talán ezért volt az, hogy a legutóbbi kétnapos közgyűlésen mindig panamákat és visszaéléseket emlegettek s a köztisztességről, a tisztá kézről vágtak ki dörgedelmes frázisokat. Persze úgy, hogy csakis ők azok, akik mint a közéleti tisztaság, a feddhetetlenség élő szobrai ülnek a közgyűlésben.

Különösen hangos volt a balpárt egyik ismeretlen nagysága, aki rejtélyes helyről csuszott be a közgyűlésbe. Ugy látszik azonban, hogy pártja, — úgy is mint köztisztességi bajnokot — nagyra becsülte ezt a bizonyos ismeretlen Jeszenszky Béla nevű egyéniséget, aki nyilván a nagyra értékeltesség látható dokumentumjaként, ott ült a vezérek sorában. H. Kiss P. és Márk Endre jobbján, elnyerve ezáltal a baloldali megnyorogásban az igazakat megérdemlő méltó helyet.

Köztisztességi alany, aki zsarol

Jeszenszky Béla „kissé akadozva beszélt”, de annál öntudatosabban. Kijelentette, hogy ő és társai tizezrek bizalmából ülnek itt, majd egy felszólalásában mint a tisztakéz legilletékesebb képviselője felelegette az ohati szalmát s erélyes, bátor hangot használt a polgármesterrel szemben is. Ugyanis, mint most kiderült, erre meg is volt minden erkölcsi jogalapja.

Ezt a jogalapot fényesen megvilágította az a panasz, melyet az elmúlt napokban Bakóczy Gábor törvényhatósági bizottsági tag adott be az igazoló választmányhoz. A panasz szerint Bakóczy Gábor kérte, hogy Jeszenszky Béla törvényhatósági bizottsági tagságát semmisítsék meg, mert Jeszenszky nyereségvágyból elkövetett bűncselekmény, zsarolás miatt a Kuria által jogerősen elítéltetett és így a vonatkozó törvény értelmében a közgyűlésnek tagja nem lehet.

Ki az a Jeszenszky?

A szenzáció erejével ható panaszt kedden délelőtt tartott ülésén bírálta el az igazoló választmány. Balogh Sándor előadó bemutatta Bakóczy Gábor beadványát, majd bejelentette, hogy az abban megjelölt törvényes iratokat beszerezték. Jeszenszky Béla ezek szerint valóban jogerősen elítéltetett zsarolás miatt.

Eklí József: Nem is tudtam ki az a Jeszenszky!
Nyíri Ernő: No most már tudod.

Az elnök felhívására ezután felolvasták az ítélet rendelkező részét, amely a következőképpen hangzik:

Zsarolás bűncselekménye — jogerős ítélet

A nyiregyházi királyi törvényszék 1922 június 7-9 napjain megtartott törvényszéki tárgyaláson a következő ítéletet hozta:

A királyi törvényszék 1920. évi május hó 10. napjától május 20-ig előzetes letartóztatásban volt, e napról kezdve szabadlábban lévő Jeszenszky Béla nős, Budaházy Erzsébettel, 44 éves, mátyásfalvi születésű és lakos. ref. vallású, rendelkezési állományú főszolgabíró, gazdálkodó, tartalékos hadnagy, 1 aranyloga van s kissé akadozva beszél, vagyonos vádlottat bűnösnek mondja ki a Btk. 350. §-ába ütköző és minősülő zsarolás vétségében, amelyet az által követett el, hogy Vitkán, 1919 év nyarán, azon célból, hogy magának jogtalanul vagyoni hasznot szerezzen, Perlstein Dezső vitkai lakost azzal az erőszakos fellépéssel, hogy a Barbuly román kormánybiztos által már feloldott mintegy 120 hektoliter szesznek az átvételére megjelent Barna Samu és Lautmann Dezső által leendő elvitelét megtiltotta és ezzel az erőszakkal őt arra kényszerítette, hogy a szesz vétel-árából 120.000 koronát visszaadjon.

A királyi törvényszék ezért Jeszenszky Béla vádlottát a Btk. 350. §-a alapján a Btk. 92. szakaszának alkalmazásával 20.000 korona pénzbüntetésre ítéli, mely összeg behajthatatlanság esetén kétszáz koronánként egynapi fogházra változtatható át. A törvényszék ezenkívül marasztalta Jeszenszkyt a bűnügyi költségekben is.

A debreceni királyi ítélőtábla Perjessy tanácsa 1923 február 27. napján tartott tárgyaláson 50.000 koronára emelte fel a büntetést s a kir. törvényszék ítéletét csak azzal a megállapítással helyesbítette, hogy Jeszenszky Béla a bűncselekményt nem Vitkán, hanem Nagydoboson követte el.

A benyújtott semmiségi panaszokat a kir. Kuria 1923 szeptember 25-én elutasította és így a debreceni tábla ítélete jogerőre emelkedett.

Jeszenszkyt elcsapták állásából

Az igazoló választmány tagjai között nagy konsternációt keltett ez az ítélet.
Demokratizálódunk, — jegyezte meg az egyik bizottsági tag.
Eklí József: És ez az ember mer a napra jönni! Ez mer beszélni?
Nyíri Ernő: Ez az erkölcsbfró!
Eklí József: Ennek kell a Hortobágy?!

Az előadó megjegyezte még, hogy az ítélet után Szatmár vármegye alispánja Jeszenszkyt állásától elmozdította.

Jeszenszky közgyűlési mandátumát megsemmisítették

Ezután az előadó javaslatára az igazoló választmány megállapította, hogy Jeszenszky Béla zsarolás bűncselekménye miatt jogerősen elítéltetett. Miután ez kizáró okot képez, az 1886. évi XXI. t.-c. 23. §-a alapján kimondotta, hogy Jeszenszky Bélát a törvényhatósági bizottsági tagok névsorából törli.

Vásáry főjegyző indítványozta, hogy a határozatot és ezzel együtt az ítéletet tegyék át a polgármesterhez.

Közszemlére kell tenni az ítéletet! — jegyezte meg nagy derűtlenség közben Eklí József.

Az ülés bezárása után az egyik tag viharos derűtlenségét aratott egy

Szocialista képviselők parlamenti hadakozása a numerus clausus ellen

Esztergályos szerint zsidóüldözés folyik Magyarországon Györki összeférhetetlenséggel vádolja a kormányt a javaslat miatt

A képviselőház keddi ülésén a numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslatához Lukács György szólalt fel. A teljes tanszabadság híve és ellenzi annak minden korlátozását. Megállapítja, hogy a nemzetek szövetsége a kisebbségi jogok öröknek tekinti magát és ezen a címen szól bele ebbe az ügybe, kérdi azonban,

miért nem emel szót a nemzetek szövetsége az utódállamok eljárása ellen,

akik máról holnapra lábbal tapossák a kisebbségek jogait. A módosítást elfogadja annál is inkább, mert az mindenesetre jelentős lépés a régi állapotokkal szemben.

ESZTERGÁLYOS-EPSTEIN HUMORISZTIKUS FELSZÓLALÁSA

Ezután Esztergályos-Epstein emelkedik szólásra. Nem tartozik azok közé, — kezdő, — akik hajlandók eltakargatni azt, hogy

Magyarországon zsidóüldözés van.

Jánossy Gábor: Hát van?
Hunyady Ferenc gróf: Elvakult beállítás.

Esztergályos: Nem takargatom ezt a kérdést, nem fordítok rá köpenyegyet, mint ahogy ezzel a módosítással csinálják.

Hunyady Ferenc gróf: Nem mi forgattunk köpenyegyet, hanem önök,

megjegyzésével, amely így hangzott:

— Szerencse, hogy a bíróság talált ebben az emberben mégis valami értéket, mikor megállapította, hogy aranyloga van.

Ezzel a határozattal befejeződött Jeszenszky Béla függetlenségi párti karrierje, vagy ha ez nem is, annyi bizonyos, hogy a közgyűlésnek nem tagja többé.

Mene tekel . . .

A Jeszenszky ügyében hozott ítélet indokolásában találtunk még egy igen érdekes momentumot. Jeszenszky abban a szeszgyárban, ahol a zsarolást elkövette, a szeszgyár falára felírta: 120.000 korona. Mint egyik tanu vallotta, ez azt jelentette, hogy ő ebből az összegből nem enged. — Meggyőződéses függetlenségi párti tag nem is enged a negyvennyócbul, azaz hogy a százhuszezerből.

Nem érdektelen momentum egyébként az sem, hogy a nagy demokrata, aki vezére elveit vallva bizonyára lelkes barátja a zsidóknak, éppen egy zsidó kárára követte el bűncselekményét. Csak azután a zsidóknak is eszébe ne jusson a Függetlenségi Kör falára felírni ezt az ominózus számot, mint ahogy a Jeszenszky-féle láthatatlan tiszta kéz írta azt a nagydobosi szeszgyári falon.

mikor kommunistákból szociálisták lettek.

Esztergályos: Én a kommün alatt is ugyanaz voltam, ami most vagyok.

Hunyady Ferenc: No ez igaz!
(Nagy lárna az egész Házbán.)

Esztergályos: A „praktikus antiszemizmussal” kapcsolatban beszél a Duna—Tisza közéről, Siófokról, mire az elnök figyelmezteti, hogy a kirándulásról térjen már vissza és közeledjék a napirendén levő javaslatához.

Esztergályos János ezután azt fejtegeti, hogy a numerus clausus törvény csak Teleki Pál gróf miniszterelnöksége idején született meg. A mikor Magyarországhoz tartozott még a Felvidék, meg lehetett érteni, hogy Nagymagyarország erejében bizva azt mondták: a kása nem étel, a tót nem ember. (Zaj.)

Felkiáltások a jobboldalon: Az csak vice volt! Ne mondjon ilyeneket!

Farkasházi Farkas Béla: A legnagyobb szeretettel voltunk a tótok iránt!

Esztergályos János: Tudom, hogy vice volt, de ma még viccből sem lehet beletörödni abba, hogy a zsidókat üldözzék.

Emberi kötelességének tartja, hogy a zsidóságot védelmébe vegye.

— Ei szeretnék térni egy kicsit a tárgytól. — mondja ezután Esztergályos, — de úgy, hogy ezért büntetés ne érjen. Ezért kérem a Házat, hogy járuljon ehhez hozzá.

Elnök: A képviselő ur ilyen kérést nem terjeszthet elő. Ez az elnök hatáskörébe tartozik.

Esztergályos: Akkor kérem az elnök urat, méltóztassék megengedni, hogy eltérjek a tárgytól.

Elnök: Nem látom ezt indokoltnak, ezért kérem a képviselő urat, hogy folytassa beszédét.

Esztergályos: Akkor kérem a tanácskozási bizottság megállapítását. (Derültség.)

Elnök: A házszabályok szerint beszéd közben nem lehet ilyen kérést előterjeszteni. (Nagy derültség a Ház minden oldalán.)

Felkiáltások a jobboldalon: Büjös-kát játszik?

Esztergályos János: Hát ha nem lehet, akkor nem térek el a tárgytól. (Általános derültség.)

Esztergályos: Nagyon sok olyan zsidót ismer Beregszászon, aki földmunkával foglalkozik. (Felkiáltások: Na, na!)

Esztergályos: Nagy hiba, hogy a magyar királyok mindig csak arra törekedtek a múltban, hogy a határokat kiszélesítsék, de sohasem arra, hogy a nyugati kulturát behozzák az országba.

Zsitvay elnök Esztergályost e kegyeletsértésért rendreutasítja.

Kuna P. András: Szokásból tette! Ezután azt fejtegette Esztergályos, hogy a gazdag zsidók szeretnek smokoskodni, kezdve a monokliviseleléstől egészen a ruccsolásig el akarják sajátítani a mágnások szokásait.

a mágnások pedig engedik, hogy a gazdag zsidók monokliviselelhessenek.

(Derültség.) Ez az oka annak, hogy a gazdag zsidó képes arra, hogy megtagadja hitsorsosait, csak hogy ő jobban érvényesüljön.

— Ismerek 12 gyermekes öreg zsidókat, — folytatta ezután Esztergályos, — akik

éjt nappalá téve dolgoznak, hogy becsületes keresztényeket neveljenek gyeremekeikből.

Óriási derültség, percekig tartó hahota követte Esztergályosnak ezt a kijelentését, amelyet azután zavarodottan akként magyaráz ki, hogy csak elszólás volt, nem keresztényeket, hanem kereskedőket akart mondani.

Esztergályos: Azt szeretném, ha a tegnapi esti gyönyörű és feledhetetlen hangulat után...

Jánossy Gábor: Ott volt?

Esztergályos: ... felállnának azok akik szerelmük egyetlen gyermekének tartják a numerus clausust, Bodó János, Héj Imre, Horánszky Dezső...

Simon András: Meghalt közben!

Esztergályos: ... Karafiáth Jenő, Kuna P. András, Madai Gyula, Muszti István, Patacsi Dénes, Platthy György, Podmaniczky báró, Putnoky Mór, Ráday Gedeon gróf, Viczián István, Édes Antal, Szuhányi Ferenc végre színt vallanának, hadd lássák a választék, mi a különbség a választások előtt tett ígéretek és azoknak megvalósítása között.

Szuhányi: Én nem tettem semmi-féle ígéretet.

Esztergályos: Mi mindig hangsúlyoztuk, hogy a tanszabadságot ártalmas dolognak tartjuk.

Kenéz Béla: A tanszabadságot? Györki Imre: A tanszabadság korlátozását!

Esztergályos: Így akartam mondani. A javaslatot nem fogadom el.

GYÖRKI ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI BEJELENTÉSE A KORMÁNY ELLEN

Györki-Grósz Imre felszólalása elején az egységspárt liberális tagjait aposztrofálja, akik mélyen hallgatnak az egész numerus clausus körül folyó vitában. A keresztény gazdasági párt oldaláról a szociáldemokraták állandóan azt a szemrehányást kapják, hogy nem a keresztények, hanem a zsidó nagytöke érdekében dolgoznak. Most azt látjuk, hogy a Keresztény Gazdasági Párt elnöke,

Zichy János gróf néhány nap előtt bevonult a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóságába,

annak a zsidó kapitalista vezető pozícióját, amely a Keresztény Gazdasági Párt olyan mélyen támad. Amikor nagy tevékenységek elvésztek az országban, a tót és a szerb nemzetiséget, a zsidó oldalról csak a zsidó politikát, amelyet a múltban a románok-

kal és tótokkal szemben folytattak.

Óriási felháborodás tör ki erre a külföldre adresszált kijelentésre.

Elnök a denunció kifejezésért rendreutasítja Györki Imrét.

Györki: A kormány nyíltan bemeperi vallani, hogy a külföld közbelépésére terjesztette be ezt a javaslatot. A legcélszerűbb az lenne, ha az 1848. évi III. t.-c. alapján a miniszterek vád alá helyezésére tennék indítványt.

De mert ez lehetetlen, hivatkozik az 1925. évi XXVI. t.-c. 180. paragrafusára, mely szerint, amelyik képviselő olyan tény állapítható meg, hogy a képviselőházon kívül álló tényezőktől utasítást fogadott el, az a képviselő összeférhetlenségi helyzetbe jut. Ez készteti arra, hogy összeférhetlenségi indítványt tegyen a kormány tagjai, mint képviselők ellen.

(Zaj a jobboldalon.)

Sz. Tamás: Ez kabaré!

K. András: Nagyon gyenge.

K. Imre: Komolytalan dolgok ezek.

G. a javaslatot nem fogadja el. A délután két órakor ért véget.

Becsületsértési per a Talmud erotikus, erkölcsellenes és keresztényen ellenes részei miatt

Serédi hercegprímást, Baltazár Dezső püspököt, Berzeviczy Albertet és Löw Imrémánuel szakértőt hallgatja ki a bíróság

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nemrégiben általános feltűrést keltett a *Lusénszky Alfonz báró* fordításának erotikus, sértető, rágalmozó irás-e,

mint ahogy *Lusénszky* fordításából látszik. Ezután *Barna-Braun* ügyvédje szintén a bizonyítás elrendelését kérte s ezzel együtt kérte kihallgatni *Serédi Jusztinián* hercegprímást, *Berzeviczy Albertet*, a Tudományos Akadémia elnökét, *Löw Imrémánuel* és *Baltazár Dezső* debreceni ref. püspököt szakértők gyanánt. A törvényszék végül is elrendelte a bizonyítást s a felek által bejelentett egyének szakértökként való kihallgatását. Az ügy ilyenformán ismét a bíróság elé került, amely rövidesen megtartja a tárgyalást.

Két hétre itélik rágalmozásért a „Tiszántúli Hírlap” egyik cikkiróját

(A Hajdúföld tudósítójától.) Emlékeztetés az a valóságos hírlapi kampányszámba menő hajsza, melyet a „Tiszántúli Hírlap” a *Takó-ügy* tárgyalását megelőzőleg folytatott dr. Sz. Nagy Samu tanui ellen. Ennek a sajtóakciónak olyan színezete volt, mintha az ügyben szereplő tanuk terror és befolyás alatt állottak volna. A sorozatos támadásoknak egyike miatt vitéz *Dedk Lajos* államvasúti mérnök sajtópert indított a délutáni liberális lap ellen.

Az inkriminált cikk, mely a „Tiszántúli Hírlap” 1927 március 24.-i számában jelent meg, hírül adja, hogy dr. Sz. Nagy Samu tanui ellen *Bagdi Antal* feljelentést nyújtott be megvesztegetés címén s a folyamatba tett eljárást az ügyészség megszüntette. A cikkirő többek között olyan kifejezéseket használt, amelyek rágalmozásokat tartalmaznak,

így például a közlemény szerint a gyalázatos megvesztegetési ügy tanui kitartóan megbírták a függöny

mögött és ezzel az eljárásukkal Takó börtönbejutását s Takó halálát okozták. Ennek ellenére elkerülték az igazságszolgáltatás sújtó kezét.

E cikkért *Lóky Károly* hírlapíró vállalta a sajtójogi felelősséget. A tárgyalás megnyitása után a vádlott kérte az elnököt, engedje meg, hogy tárgyalhasson a főmagánvádlóval, mert nyilatkozatot szeretne tenni.

Az elnök felfüggesztette a főtárgyalást, de a békés elintézés nem sikerült, mivel

a főmagánvádló nem volt hajlandó a kényszerűség-szülte nyilatkozatot elfogadni.

A főtárgyalás ezután tovább folytatódott. Lóky valóság-bizonyítást kért az ügytől távoleső körülményekre. Kérelmét a bíróság elutasította s a perbeszédre került a sor. Dr. Kovács Béla ügyvéd vádbeszéde után *Lóky Károly* megismételte előbbi fejtegetését, majd a bíróság meghozta és kihirdette az ítéletet. E szerint a törvényszék sajtó után elkövetett rágalmozás vétségében bü-

nősnek mondotta ki a vádlottat s ezért

két heti fogházbüntetésre, 40 pengő pénzbüntetésre ítélte el, egyben pedig kötelezte ezer pengő erkölcsi kártérítés megfizetésére.

Az ítélet ellen ugy a vád, mint a védelem felebbezést jelentett be.

Nagy az érdeklődés a kettős Benedek-ünnepség jegyei iránt

A Csokonai-Kör péntek esti felolvasó-ülése iránt napról-napra fokozódik az irodalompartoló közönség érdeklődése. A pénteki felolvasó-ülésen Benedek Elek negyedszázaddal ezelőtt Debrecenben nyert tapasztalatairól fog beszélni. Rajta kívül dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai-Kör elnöke szóval fel elnöki megnyitóbeszéd formájában. Ladányiné Kálmán Erzsike Szabó Emil zenetanár zongorakísérete mellett Weber, Volkmann, Grieg és P. Nagy Zoltántól fog párdalt és egy operariát énekelni. — Keresztessy Mária Péterffy László „Elek nagyapóhoz” c. költeményét szavalja el. Szondy tanár „A faültető ember” címen fog felolvasni. A Városi Dalegylet pedig Forrai karnagy vezetésével egy Csokonai-dalt és egy operariát énekel. A felolvasó-ülésre szóló jegyek a Méliusz könyvkereskedésben már válthatók és előjegyezhetők 2 pengőért (a Csokonai-Kör tagjainak 1 pengőért). Állóhely és diákjegy 40 fillér. Szombaton délután a színházban fog előadást rendezni a Csokonai-Kör. Mükedvelő szereplők előadásában színre kerül Benedek Elek háromfelvonásos megkapó szépségű mesejátéka: „Többsincs királyfi”. Szondy Gy. tanár és Besz Miklós színész vezetése alatt már nagyban folynak a próbák. Az előadáshoz a zenét a ref. tanítóképzőintézet zenekara szolgáltatja, amelyet Bodnár Lajos zenetanár tanít be és vezényel.

A „Többsincs királyfi” előadására szóló jegyeket a színházi pénztár árusítja mérsékelt délutáni helyáron. Az előadás tiszta jövedelmét a Csokonai-Kör jótékony és kulturális célokra fordítja.

Okleveles gazdatiszt
nyugalmozott intéző bármely állást elfogad. Őm a kiadókörében.

Visszautasították a hét városatya mandátumának megsemmisítésére irányuló felebbezést

Az igazoló választmány ülése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Sarkady István debreceni lakos, a balpárt egyik tagja panasszal fordult az igazoló választmányhoz és kérte, hogy 7 bizottsági tagnak a mandátumát, akik törvényhatósági bizottsági tagságukat 1921-ben virilis jogon, majd ismét választott jogon gyakorolták, semmisítsék meg és ezek helyének betöltésére irjanak ki választást. A panasz szerint ez a hét bizottsági tag: Suhajda Béla, Nagy Albert, dr Radó Rezső, Grósz Nagy Ferenc, ifj. Horváth János, Sz. Kun Béla és Hegedűs Jenő lemondottak választott tagságukról és egy évig mint virilisek foglaltak helyet a közgyűlésben. Miután virilis jogukat elvesztették, újra mint választott bizottsági tagok szerepeltek, holott ez a beadvány szerint nem volna lehetséges, s miután az illetők egy alkalommal lemondtak választott tagságukról,

megszűntek a közgyűlés tagjai lenni.

A panasszal keddi ülésén foglalkozott az igazoló választmány, mely ebben az ügyben a következőképpen határozott:

Sarkady István kérelme a 788—1922. bkgy. számú közgyűlési határozaton alapul, amelyben az adatok elő, hogy a nevezettek „lemondottak” és ezek, valamint az elhaltak helyére az 1922 novemberének 11-ik napján tartott közgyűlésen a választás elrendeltetett.

Grósz Nagy Ferenc, Sz. Kun Béla és Hegedűs Jenő 1922 december 5-én az igazoló választmányhoz fordultak és kérték választott tagsági minőségük megállapítását. Ezzel kifejezték azt, hogy ők választott bizottsági tagságukról nem mondtak le. Az igazoló választmány kérelmüket 1922 december 14-én tartott ülésében érdemileg nem intézte el. A törvényhatósági bizottság 848/1922. számú határozatában ismét foglalkozott az üresedésben lévő tagsági helyek betöltésével és

akkor már nem rendelte el a fent nevezettek helyének betöltését,

mert arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezek választott tagsága nem szűnt meg véglegesen, csupán szünetelt és virilis joguk nem gyakorlása után feléledt. Figyelembe vették, hogy ezek kifejezetten „soha le nem köszöntek” s „tagsági” képességüket el nem veszítették.

A 848. bkgy. számú közgyűlési határozat ellen panaszt adtak be a közigazgatási bírósághoz, amely azonban ezt visszautasította azzal, hogy az 1896. XXIV. t.-c. 41. §-a a közigazgatási bíróság hatáskörét csak a bizottsági tagok választása körül támadt vitás ügyekben adja meg. A közigazgatási bírósági panaszjog csak akkor éled fel, amikor az állandó bíráló választmány már döntött a hozzá benyújtott felebbezések felett, amelyek az igazoló választmánynak a választási eljárás, illetőleg a választási képesség tárgyában emeltettek.

Sarkady felebbezése

nem más, mint a legutóbbi választással kapcsolatos választói eljárásra vonatkozó felebbezés,

amely a választási képességet nem teszi vita tárgyává. Azt kifogásolja, hogy az említett személyek

törvényhatósági bizottsági tagokként szerepelnek, holott a beadvány szerint lemondottak, aminek folytán az ő helyük betöltését is el kellett volna rendelni az 1927. december 27-iki választás alkalmával.

Az 1886. XXI. t.-c. 42. §-a értelmében a választási eljárásra vonatkozó panaszt, a választási képesség elleni felszólalásokat a választástól számított 15 napon belül kell benyújtani. Az igazoló választmány a kifejlődött gyakorlat szerint hivatalból csak a megválasztott ta-

gok választási képességének elbírálásával foglalkozik. Ez irányú működésében határidőhöz kötve nincs, vagyis azt, hogy a választási akadályok ientforognak, hivatalból is és bármikor megállapíthatja. Ellenben

a választási eljárással hivatalból nem foglalkozhatik, csakis panasz alapján.

A december 27-én megtartott választás az idézett törvény értelmében 1928 január 11-ig bezárólag lehetett volna panaszt benyújtani és igazoló kérelmet január 26-ig lehetett volna beadni. Míután január 26-án

e kérelem benyújtásának határideje is lejárt,

az igazoló választmány a beadott panaszt, mint elkésett visszautasította.

A debreceni bombamerénylet napját minden évben intézményesen megünneplik a görög katolikusok

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajdudorogi görög katolikus püspökség főpásztorja, dr Miklóssy István megyéspüspök a debreceni bombamerénylet tizennégy éves fordulójára alkalmából elrendelte, hogy minden év február 23-ik napja a magyarországi görög szertartású római katolikusok intézményesen ünneplendő gyásznapja legyen. Csütörtökön lesz tizennégy esztendeje, hogy *Catarau* és *Kirilov* oláh gyilkosok pokolgépes esomagot küldtek az akkor még Debrecenben, a Kereskedelmi és Ipar

kamara palotájában székelő görög katolikus püspökség címére és *Jaczkovits* Mihály vikárius, *Slepkovszky* János kanonok, püspöki titkár és dr *Csath* Sándor ügyész áldozatul estek. A február 23-iki szomorú dátum, mely a világháború és vele együtt a magyar összeomlás kezdetét is jelenti, már a most folyó évben megünnepeltetik. A budapesti egyház a Szegegyház-téri templomban csütörtökön délelőtt tart istentiszteletet a vértanuk emlékére.

Több mint ezer ember részvételével megalakult Hajduböszörményben a Magyar Nemzeti Párt és Hadviseltek Tábor

Csorba Antal dr ügyvéd lett a párt elnöke — Az új párt száz százalékgig a magyar faji öntudat alapján áll

(A Hajdúföld böszörményi tudósítójától.) Hajduböszörményben vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta alakuló közgyűlését a „Magyar Nemzeti Párt és Hadviseltek Tábor”, amelyben a nagy hajdu város keresztény magyar társadalmának hatalmas tömegei tömörülnek. Az alakuló közgyűlést, amelyen több mint ezer ember jelent meg, Kálmán Ferenc nyitotta meg, aki után

dr Csorba Antal

ügyvéd, az *Hbredő Magyarok Egyesülete* hajduböszörményi csoportjának elnöke tartott nagy beszédet, amelyben ismertette az általa megszervezett új pártalakulat programját. Az óriási éljenzéstől követett beszéd után a jelenlevők egyhangú lelkesedéssel

kimondották a „Magyar Nemzeti Párt és Hadviseltek Tábor” megalakulását,

majd megválasztották a tisztikart. A párt elnöke közfelkiáltással dr *Csorba Antal* ügyvéd lett. Társelnökök: *Kiss Sándor*, ifj. *L. Szabó Márton*, alelnökök: *Kálmán Ferenc*, *Uzonyi Zsigmond*, *Fazekas Sándor*, jegyző: *L. Szabó Imre*, titkár: *Bertalan Kálmán*, pénztáros: *Zolnay Lajos*, ellenőrök: ifj. *Kelemen Ferenc*, *S. Varga Imre*, háznagy: *Fekete Márton*. A tisztikar a tagfelvevő és választmányi tagokkal együtt száz főből áll. A közgyűlés a választás megejtése után táviratilag üdvözölte a Kor-

mányzót, majd a Himnusz eléneklésével a közgyűlés véget ért.

Az új párt megalakulásával kapcsolatban a Hajdúföld munkatársának alkalma volt beszélni dr *Csorba Antal* pártelnökkel, aki a következőket mondotta:

— Két hónapi szívós munka eredménye az, hogy a már megalakult párt zászlója alatt

több mint ezer rendes tag van

s ezt csak az tudja kellőleg mérlegelni, aki a böszörményi gazdálkodó közönség konzervatív mozdulatlanóságát ismeri. A párt teljesen az erős, gazdálkodó új generációt foglalja magában s becsüli a 48-asok és a 67-esek véleményét, de nem fogadja el; az új generáció képes csak a mai nehéz helyzetben segíteni, mert az öregek nem tudják a magyar faj válságát úgy felfogni, mint az a nemzeték, mely benne született, nevelkedett és harcolt s épen ezért tagjai 40—45 éven alul vannak; mivel pedig tagjai majdnem mindnyájan résztvettek a világháborúban, ezért vette fel „A Magyar Nemzeti Párt” mellé a „Hadviseltek Tábor” nevet is.

A magyar faji öntudat kifejezését és a magyar faj megerősítését tüzte ki célul a párt

s a kivitelben nem ismer megalkuvást. Tenni kell, nincs mire tovább várni, mert majd ez a generáció is ráfizet várakozásteljes nemtörő-

dömségére, mint az előző, melynek eredménye: Trianon. Az új nemzeték érkezett az első vonalba, ahol ugyanolyan bátorsággal és tetterővel fogja megállni helyét, mint a harc-téren s e párt előkészíti tagjait, hogy a politikai élet színvonalán megtalálja a helyes utat. Nehogy majd a városi, vármegyei és országgyűlési képviselők választásánál félrevezetesenek s szociálistákra adják szavazatukat.

— A párt célja, nem az egységes Bábeltorony, mely csak arra való, hogy megtalálja mindenki a maga önös célját, hanem

a magyar faj érdekeinek szem előtt tartása.

Ezután dr *Csorba Antal* megmutatta *Cömbös Gyula* országgyűlési képviselő levelét, ki meleg baráti hangon üdvözli a párt vezetőjét s buzdítja a nagy jelentőségű munkára, egyttal értesíti, hogy március 3-án este megérkezik pártjuk nagy embereivel:

Héjas Iván, Kontra Aladár és Borbély Maczky Emil

Hajduböszörménybe, hogy a március 4-iki párt nagygyűlésen résztvehessen s minden igyekezete odairányul, hogy országos jelentőségűvé tegye a megalakult pártot. A párt nagy előkészületet tesz a gyűlés megtartásához.

MILLIÓK A PÁRNA ALATT

Budapest, február 21. Tegnapelőtt meghalt az elme idegkórtani klinikán *Simone Pál*, a klinika 80 esztendő altszije, aki az utóbbi időben szinte koldus módra élt. Az öreg altiszt párnája alatt nagyobb összegű takarékkönyvet és több ezer pengő készpénzt találtak. Hagyatéka megközelíti a 100 milliót. Hozzártartozóit most keresik.

ATROCITÁSOK

Mikor a filmstar nem zsidó ...

Bár nem állunk a hollywoodi mentalitás platformján, mégsem haladhatunk el megállás nélkül a zsidó sajtó izléstelen és undorító riportjai mellett, melyekkel *Bánky Vilma* budapesti tartózkodását pertraktálják. A gunyoskodó és támadó cikkek egész özönével kezdik ki a magyar filmstar személyét, persze azzal a tendenciával, hogy ezek a piszkos kis intrikák Amerikába is eljussanak és tönkretessék a lesajnált művésznő karrierjét. Bezzeg másképpen irnak, ha egy ludtalu mozihős vagy egy zempléncse filmgyáros meglátogatja *Intim Pistácat*. *Micsoda lehaltas* van a *Kertészek*, *Lubicsok*, *Zukor Adolforok*, *Conrad Veidtok* és *Várkonyi Mihályok* bevonulásai alkalmával! Hát még, ha beront a *Fox ur*, az a bizonyos filmkirály, akiről tudjuk, hogy *Fuchs* és úgy írják, hogy *Fox* és úgy ejtik ki, hogy *Fax* ...

Ja, persze a *Bánky Vilma*, az nem egy nő *von unsere Star* és mégcsak nem is egy *Fedák*, aki elváltta magát a *Molnártól* és felfedezte a *Mindszenti Valentinót*, ezt a filmpari kereskedősegédet, aki nem is egy tehetséges kezdő, de egyenesen egy kezdetleges tehetség.

Mindebből pedig az a tanulság, hogy a filmstarok olyanok, mint a költők, nem lesznek, hanem születnek. És jaj nekik, ha nem a *Dob-ut-*cában születnek.

Gondos szülők a Kékesbűnös Segélyező Egylet takarékpenselyével lopták meg gyermeküket.

Megalakult a Katholikus Népszövetség hajdumegyei szervezete

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hétfőn délelőtt 10 órakor tovább folytatta tanácskozásait a kath. Népszövetség központja a helyi és a megyei szervezetek bevonásával. Az elnök dr. Lindenberger János preláton kívül jelen voltak: dr. Ernszt Sándor preláton, dr. Czettler Jenő, a képviselőház alelnöke, Fröhwrth Mátyás képviselő, dr. Zalai János a helyi szervezet elnöke, Lukrics Károly esperes, dr. Králik József plébános, Mellau Márton tanítónőképzési igazgató, dr. vitéz Szabó Pál s mások, azonfelül mintegy 50 vármegyei kiküldött a vármegye minden községéből.

Ernszt Sándor a kath. Népszövetség küzdelmes múltját vázolta, de reámutatott a sikerekre is. Összetartásra, egyetértésre figyelmeztette a tagokat és akkor a győzelem elmaradhatatlan. Fröhwrth Mátyás praktikus utbaigazításokat adott a helyi szervezetek vezetésére. Dr. Veveán György ismertette azokat az alapelveket, amelyeket a Népszövetségnek a gazdasági téren követnie kell. Dr. Czettler Jenő hosszú és élvezetes beszédben taglalta a gazdasági kérdést. Elnököt párhuzamot vont a részvénytársaságok és a szövetkezetek között. A részvénytársaságnak kell táplálnia a szövetkezeteket és nem megfordítva. Gyűjtésünk a nagy takaréknak, hogy a szövetkezetek révén jusson a mezőgazdaságnak, az iparhoz és kereskedelemnek.

Ezután megalakult a megyei szervezet. Elnök lett: Mellau Márton igazgató, alelnökök: Lukrics Károly esperes, Erhardt József (Egyek), Ferenczy Ernő (Mikepércs), dr. Zalai János. Választmányi tagok: Ballassa János (Hajduböszörmény), Azlen Emil (Hajduszoboszló), dr. Králik József (Nádudvar), Gell Antal (Püspökkládány) plébánosok, Faulwetter Sándor, Lakatos József, Mancur Mihály, Tóth György, Geizer János és id. Nyitrai János.

A kereskedelmi és iparkamara tájékoztatója „az első segélynyújtás” falitábla kifüggesztéséről

A kamarához több irányból futnak be kérdések aziránt, hogy az első segélynyújtásról szóló falitáblát kiknek kell beszerezni és kiknek kell kiakasztani. A kérdésről a népjóléti miniszternek 108.421/1927. sz. rendelete intézkedik, melynek első és 2-ik §§-ai a következőképpen szólnak:

1. §.

Azokban az épületekben, helyiségekben és helyeken, ahol állandóan több ember megfordul, illetőleg ahol az ott foglalkozó, tartózkodó vagy jelenlevő több ember közt különböző rendkívüli körülmények folyamánaként szerencsétlenség, baleset, vagy rosszullet gyakrabban előfordulhat, nevezetesen: középületekben, hivatalokban, iskolákban, egyesületi vagy körhelyiségekben, internátusokban, színházakban, mozgóképfilmházakban, éttermekben, kávéházakban, mulatóhelyeken, korcsmákban, italmérésekben, továbbá gyárak, veszélyes üzemek, ipari és kereskedelmi vállalatok helyiségeiben, végül sporttelepeken, uszodákban, strandfürdőknél, az első segélynyújtás módját és eszközeit szemléltető falitáblát egy vagy több példányban jól látható helyen ki kell függeszteni és annak sértetlen állapotban való tartásáról kell gondoskodni.

2. §.

Mentesek a szemléltető falitábla

kifüggesztésének kötelezettsége alól:

1. azok az éttermek, kávéházak, korcsmák, italmérések, amelyeknél az üzem kisebb terjedelme a kifüggesztést nem teszi indokolttá;
2. azok az egyéb kereskedelmi és ipari vállalatok üzemek, amelyeknél az állandó alkalmazottaknak a száma az 5-öt nem haladja meg.

Ha az első és második pontok alá eső üzemek tekintetében a kifüggesztés kötelezettségének kérdésében, ugyiszintén abban a tekintetben, hogy valamely kereskedelmi és ipari üzem vagy vállalat hány szemléltető falitábla kifüggesztésére köteles, vita támad, az első-foku iparhatóság határoz.

A postaüzemnél, továbbá a vasuti és hajózási vállalatoknál azokat a helyiségeket, melyekben szemléltető falitáblát ki kell függeszteni, a kereskedelmi miniszter állapítja meg.

A falitábla ára 3 pengő s az a Magyar Távirati Iroda fiókjánál (Debrecen, Kossuth-utca 6. sz.) kapható.

A debreceni gazdák a szabadvásár visszaállítását kérték a polgármestertől

Jelentés a vásárpénztár eredményes működéséről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kedden délelőtt a debreceni gazdák Jóna István vezetése alatt nagyobb küldöttséggel keresték fel dr. Magoss György polgármestert s azt kérték, hogy a szabad állatvásárt állítsák vissza. Előadták, hogy a vásárpénztár működésével a gazdák nincsenek megelégedve. A polgármester erre felkérte a gazdákat, hogy adják elő konkrét panaszjaikat.

A gazdák kijelentették, hogy a vásárpénztár nem emelte a forgalmat s *kifogásolták azt is, hogy a gazdaközönségnek nagyon sokáig kell a vásárpénztárnál várakoznia.*

A vásárpénztár igazgatósága erre még kedden délután ülést tartott Magoss György dr. polgármester elnöke alatt. A polgármester közölte a debreceni gazdák panaszát és felkérte Szöllös Ármint vezérigazgatót, hogy ezekre nézve tegyen részletes nyilatkozatot.

A polgármester felkérésére Szöllös Ármint ismertette a Debreceni Vásárpénztár R. T. jelentését, amelyet a vásárpénztár most nyújtott be a városi tanácshoz. Ez a jelentés, illetőleg a pénztár mérlege rendkívül fontos és érdekes adatokat tartalmaz az 1927-ik második üzletévről s egyben a gazdák panaszaival szemben is.

Kiemeli a jelentés, hogy a száji- és körömfájásjárvány folytán bekövetkezett

vásári tilalmak miatt igen nagy károkat szenvedett a sertéstartó gazdaközönség.

A vásárpénztár igazgatósága erélyes akációt indított, melyre a miniszter engedélyezte Debrecennek a zártvásárt. Ez eddig csak a budapesti vásáron volt megengedve. A zártvásároknak igen nagy szükség volt, amit bizonyít az is, hogy

hét ilyen zártvásáron 3248 darab kövér sertést hajtott fel 1463 eladó,

tehát nagyobbára kis- és törpebirto- kos. Ezek a zártvásár nélkül legnagyobb részben napiáron jóval alul lettek volna kénytelenek eladni a sertéseiket, holott így rendes piaci árat értek el.

Az országban mindenütt csökkent a sertésforgalom, azonban a debreceni sertés piac forgalma elérte az előző évi. Ami még ennél is fontosabb, a felhajtott kövér sertések 95.5 százaléka eladott. A szép eredményt csakis azáltal lehetett elérni, hogy a vásárpénztár az egész for- galma

30 százalékát hitelképpen a vevők rendelkezésére bocsátotta.

Világos, hogy e hitel nélkül a felhajtott sertések 30 százaléka eladatlanul maradt volna. Ez pedig igen nagy kárral járt volna ugy azokra, akiknek sertése eladatlanul maradt, mint azokra, kiknek sertése elkelt, mert a kereslet kisebb lett volna és így

minden felhajtott sertés ára esett volna.

A vásárpénztár a vásárokon nyújtott hitelekben kívül

még 450.000 pengő további hitelt adott a husiparosoknak és huskereskedőknek.

mai nehéz viszonyok között ezáltal igen sok kisexistenciát segített meg a pénztár.

A vásárpénztár hízalási hitelek is ad és az 1927. évben ilyen célra 190.262 P-t hízalozott, miáltal újabb 1028 drb sertés volt felhízalható. Az év utolsó két hónapjában egy új üzletágat, a sertésnagyvágást tette lehetővé a vásárpénztár, amely munkája révén ezen két hónap alatt

695 drb kövér sertéssel vágtak többet a debreceni vágóhidon

és ezenkívül nagyarányú szalonna- és zsirexport vált lehetővé. Kiszállított ugyanis ez a nagyvágóüzem 80 ezer kg. húst és zsirt, továbbá 36.581 kg. szalonnát, amely vámkülföldre ment.

A jelentés szerint a vásárpénztár működése nemcsak az egyes emberekre nézve jelentett nagy hasznot, hanem előnyös volt a város házipénztárára nézve is. 1927-ben ugyanis a vásárpénztár 452.438 pengőt teljesen díjtalanul szedett be és fizetett be a házipénztárba.

Ennek az összegnek a beszedése egyéb körülmények között, a vásárpénztár működése nélkül, igen nagy kiadásokat okozott volna a városnak.

Az újrendszerű husforgalmi adóból négy hónap alatt 88.576.80 pengőt szedett be a vásárpénztár. Ezen az összegben felül az állampénztárba állatforgalmi adó címen 97.783 pengőt fizettek be, szintén minden díjazás nélkül.

A jelentés szerint ezek az adatok is elvitathatatlan bizonyítékát adják annak, hogy

a vásárpénztár működésére szükség van

s feillődését az általános közérdek is megkívánja.

A Hajdúföld értesülései szerint Magoss György polgármester ennek alapján tájékoztatni fogja a gazdákat is a vásárpénztár működéséről.

KÉT ISKOLÁT BEZÁRTAK JÁRVÁNY MIATT

(A Hajdúföld tudósítójától.) A tisztí főorvos bejelentette a polgármesternek, hogy a fancsikai iskolában hányányhímlő járvány lépett fel a gyermekek között, a kösélyszegi iskolában pedig kanyaró járvány van. A tisztí főorvos javasolta a polgármesternek, hogy a két iskolát a hó végéig zárassa be. A polgármester az iskolák bezárását el is rendelte.

Olvassa a Hajdúföldet

Ma tárgyalják a vitéz bajcsi Zsilinszky—Achim sajtópert

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék Jeney Sándor elnöke alatt működő büntetőtanácsa, mint ismeretes, január 24-én kezdte tárgyalni vitéz Bajcsi-Zsilinszky Endre volt nemzetgyűlési képviselő ifj. Achim L. András ellen indított sajtópertét. A bíróság úgy határozott a tárgyaláson, hogy beszerzi a budapesti törvényszéknek ebben a perben hozott ítéletét s az iratok betekintése után határoz, hogy a valódiság bizonyítását elrendeli-e, vagy sem. A bíróság végül is elnapolta a főtárgyalást s a legközelebbi folytatálagos főtárgyalást mára tűzte ki, mint ahogy a Hajdúföld annakidején megírta. A szenzációs ígérkező főtárgyalásról a holnapi számunkban adunk részletes tudósítást.

Mellau Márton előadása a „Szülők Iskolájában”

A városháza zsufolásig megtelt közgyűlési termében tegnap este tartotta a „Szülők Iskolája” e tél folyamán utolsó előadását. A Szent László Dalegyelet művészi előadott énekszámát után Mellau Márton Svetits-intézet igazgató tartotta meg „Az ifjuság önuralomra való nevelése” című kiváló értékű előadását.

Az önuralom nevelése óriási jelentőséggel bír a társadalmi morál szempontjából, éppen azért már csecsemő kortól neveltjeink önuralmát ápolnunk, nevelnünk kell. Az erkölcsi züllés mai topzódása, a gyilkosságok és merényletek sok tekintetben az önuralom hiányára vezethetők vissza.

Majd kiváló pedagógiai tudással az önuralom nevelésének egész rendszerét építette fel és megmutatta azt a helyes utat és módot, melyen az önuralomra való nevelés kapcsán — minden gyermekéért aggódó szülőknek, nevelőknek haladnia kell. — Az erkölcsi érzék finomítása az értelem és vallásos erkölcs tan elvei alapján történhetik és nagy szerepe van az érzéki vágyak legyőzésében, hol szükségképpen álljon elő a test és lélek harmónikus munkája. És hogy a kellő eredményt az önuralom nevelésénél biztosíthassuk, különösképpen a gyermek cselekvő és akaratszabadságát — erkölcsi szempontok figyelembevételével — a lehetőségig korlátozzuk. Fontos itt a nevelő egyénisége, annak vallás-erkölcsi és jellemzilárdsága, mely példaként álljon a gyermek előtt.

Előadását a nagy közönség hálás figyelemmel hallgatta és annak befejezésével nagy lelkesedéssel és szeretettel ünnepelte a kitűnő előadót.

Majd Balla Ernő vármegyei népművelési titkár emlékezett meg a Szülők Iskolájának a télen tartott előadásairól. Örömmel állapítható meg — ugymond —, hogy a Szülők Iskolája hivatása magasztára emelkedett. Hiszen az előadásokat a szülők és érdeklődők egész lelkes tábora látogatta, hogy az ott szerzett tapasztalatokkal felfegyverkezve, éppen saját gyermekének nevelésén át, szálljon szembe e mai kor romboló szellemével, mely oly annyira megmélyítette serdülő fiatalágunk egész lelki valóját, erkölcsi világlátását.

Majd hálás köszönetet mondott az előadóknak. Az előadás mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre.

HIREK

1928 február 22 (Szerda)

Prot.: Gerzson Kath.: Hamv szerda

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Derült idő, erős éjjeli fagygal.

Városi múzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.) Nap, (Piac-u. 3.) Isteni Gondviselés (Petőli-és Teleki-u. sarok.) II. Rákóczi Ferenc (Külsővásártér 1.) Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás király (Nyulás-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

Az ÉME választmányi ülése

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja február 24-én, pénteken délután 6 órakor választmányi ülést tart Kálvin-tér 13. szám alatti helyiségében. A választmányi tagok teljes számu megjelenését kéri az elnökség.

— Özv. Bartók Ágostonné meghalt. A debreceni keresztyén-magyar uri társadalomnak egyik fennkölt lelkületű nagyszónya, özv. Bartók Ágostonné, Tomanóczy Berta hét-főn este a halotti szentségek átátos felvétele után elhunyt. Halála város-szerte óriási részvétet kellett. A megboldogult mintaképe volt azoknak a magyar asszonyoknak, akik egész életüket házájuknak és családjuknak áldozták fel s szívüknek legfőbb kincsét, a krisztusi élet-szentséget diadalmos hittel és öntudattal őrizték meg az utolsó lehelletükig. Bartók Ágostonné elhunyt a Tomanóczy, Bartók, Tichy, Térfy, Wilhelms és Wallisch familiákat borította gyászba. Az elhunytban Wilhelms Emille az Osztrák-Magyar Bank ny. igazgatója anyósát gyászolja. Temetése szerdán délután 3 órakor fog végbemenni a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint. Özv. Bartók Ágostonné haláláról a család a következő jelentést adta ki: Porig suitva s remegve a fájdalomtól, közöljük jó embereinkkel, hogy családunk védő szellem és jó anyyala, édesanyánk, nagyanyánk és dédanyánk özv. Bartók Ágostonné Tomanóczy Berta szeretettel áradoztató drága szive 1928 február hó 20-án este fél 8 órakor, a haldoklók szentségének átátos felvétele után megszűnt dobogni s viszszaadta nemes lelkét teremtőjének. Drága halottunk földi maradványait február 22-én délután 3 órakor, a Szent Anna-utcai róm. kath. temető kápolnájában tartandó beszentelés után fogjuk az ugyanottani családi sírboltban, korábban már elhunyt szeretteink között elhelyezni. Az engesztelő szent miseáldozat február 25-én reggel 8 órakor lesz a Szent Anna-utcai róm. kath. plébánia templomban. Debrecen, 1928 február 20. Bartók Ilona férjével Wilhelms Emillel, Bartók Bella férjével Tichy Antallal, dr. Bartók Ferenc és feleségével komáromi Térfy Mariannal, gyermekei: Wilhelms Ili, Wilhelms Pál, Wilhelms Nóra férjével Wallisch Oszkarral, Tichy Béla, Tichy Marianne, Tichy Aliz, Tichy Margit, Bartók András, Bartók Éva és Bartók Ferenc Ágoston unokái. Wallisch Oszki és Wallisch Mária dédunokái.

Olvassa a Hajdúföldet!

A kismarjai házszenelés után ugy össze-verték egy legényt, hogy megbénult a karja

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa tegnap vona felelősségre a kismarjai verekedő legényeket. Még 1926. év október 31-én éjjel házszenelés-sel egybekötött multság volt a kismarjai Purzsár gazdálkodó házában. A táncmultságon jelen voltak Pető Gyula, Pethő István és Erdős Mihály gazdálkodó legények is. Ugy hajnali 2 és 3 óra között elkezdett hazaszállingózni a társaság. Pető Gyula és Pető István, dacára, hogy egész ellenkező irányban lakkak a faluban — utána mentek Erdős Mihálynak és ültelgelni kezdtek, majd mikor a legény megfutamodott a két támadójától és betért Zenó István udvarára, akik oda is utána törtek és

és az udvaron késsel összeszurkálták

Erdős Mihályt, aki azóta jobbkezére béna lett. A bizonyítási eljárás során beigazolódást nyert, hogy a két Pető fiu már a táncmultságon Purzsár házában rugdosták Erdős Mihályt, aki békésen türe és csak önvédelemből használta kését két támadójával szemben a Zenó István udvarában.

A bíróság súlyos testisértés és magánlaksértés büntetésében mondta ki bűnösnek Pető Gyula és Pető István legényeket és ezért Pető Gyulát

1 évi börtön,

Pető Istvánt 8 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Erdős Mihályt pedig a könnyű testisértés vádjá alól felmentette a bíróság, mert bebizonyosodott a jogerős önvédelem. Az ítélet jogerős.

A bővített terv elfogadása esetén három millió pengőbe kerülne a debreceni vásárcsarnok felépítése

A Dobozi-temető környékén 20 holdas területen három parkot létesít a város

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város építési bizottsága pénteken délelőtt 11 órai kezdettel dr. Magoss György polgármester elnöke alatt ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya a vásárcsarnok építése volt. Előzőleg Borsoss József műszaki tanácsos bejelentette, hogy a belügy-miniszter a szabályozási terv módosítása ügyében leirt a városhoz. A miniszter több kisebb-nagyobb módosítást kíván, amelyeket a bizottság elejétől végéig letárgyal és megtette azokra nézve észrevételeit. Ezzel kapcsolatosan szóba került a bizottságban, hogy a Szent Anna-utca elejének kibővítését végre kellene hajtani. A polgármester kijelentette, hogy

ezt még most nem lehet megcsinálni,

mert először gondoskodni kell a lebontandó házak lakóinak elhelyezéséről.

A miniszter egyik fontos kívánsága volt, hogy a közgyűlés határozatban mondja ki, hogy a Dobozi-temető környékén körülbelül

20 katasztrális hold területen három parkot létesít

és ezt a területet sohasem építi be. A bizottság honorálta a miniszter kívánságát és ilyen értelemben előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

A VÁSÁRCSARNOK JÖVEDELMEZŐSÉGE

Ezután Barsoss József műszaki tanácsos a vásárcsarnok ügyében tett előterjesztést. Ezt a kérdést már számos alkalommal tárgyalták s a legutóbbi tárgyaláson a jövedelmezőség tekintetében és amiatt merültek fel aggodalmak, hogy a terv szerint a vásárcsarnok kocsibéjárata nagyon lejtős. Akkor ötszázalékos lejtőről volt szó. Ezt most két és fél százalékra csökkentették.

A jövedelmezőség tekintetében alapos számításokat eszközöltek és pedig ugy, hogy alapul vették az összes helyek 75 százalékát és a budapesti vásárcsarnokban szedett díjnak 60 százalékát. A számvevőség megállapításai szerint az építési költségekhez és a kisajátítási árakhoz viszonyítva 11:56 százalék lenne a

jövedelmezőség. Ha a bővített tervet fogadják el, akkor ez 12:13 százalékra növekszik. A helypénzt, az árusított cikkek szerint három csoportba, illetőleg osztályba sorozzák.

Az első osztályban 18 fillér, másodikban 12—16 fillér, a harmadikban 6—8 fillér lesz négyzetméterenként és naponként a helypénz.

A bővített terv elfogadása esetén még 130 négyszöglet kellene kisajátítani a Szelényi-féle telekből. Ez esetben a vásárcsarnok egészen a Csokonai-színházig terjedne. A bővített terv kerestülvitele esetén az eredetileg 2.400.000 pengőre kontemplált építési költség

2.600.000 pengőre növekednék. A kisajátítási költség 360.000 pengő.

A BIZOTTSÁG A BŐVÍTETT MEGOLDÁS ELFOGADÁSÁT JAVASOLJA

Az építési bizottságban felmerült ezután az a kérdés, hogy ha a nyílt piacokat teljesen megszüntetik, mi lesz azokkal a termelőkkel, akik székesszámra árulják a dinnyét, a burgonyát és a káposztát. Ezeket nem lehet a vásárcsarnokba beutalni, mert akkor a vidék elmaradna a debreceni piacról, a kínálat kisebb lenne és az árak csökkennének. Többek hozzájárulása után ugy határoztak, hogy

a szekérral árusítók külön vásárljat továbbra is fenn kell tartani,

ami nem zárja ki azt, hogy ezek a termelők, ha akarnak, a vásárcsarnokban is árulhatnak.

Borsoss József tanácsnok javaslatára ezután a bizottság kimondotta, hogy a bővített megoldás elfogadását javasolja a közgyűlésnek. Javasolja továbbá, hogy a közgyűlés a tanácsnak

adjon megbízatást a kiviteli terv teljes elkészítésére,

hogy azután a versenytárgyalást ki lehessen írni. A költségvetést a műszaki osztály készíti el. A vázlat terveket Sebestyén Lajos csinálta és pedig ugy, hogyha az építési munkákat ő kapná meg, a tervezésért nem számít fel semmit a városnak.

FŐISKOLA

Főiskolai tanulmányi és pályaválasztási tájékoztató intézet. Budapest, február 21. Azokra a fontos érdekekre való tekintettel, amelyek a főiskolákra készülő ifjuság helyes pályaválasztásához különösen kulturpolitikai, etikai és gazdasági szempontból fűződnek, Klebelsberg Kunó kultuszminiszter a szegedi Ferenc József tudományegyetemmel kapcsolatban főiskolai tanulmányi és pályaválasztási tájékoztató-intézet elnevezéssel országos intézményt létesít, amelynek vezetésével egy, a diák szociális ügyek támogatása, felkarolása és ismerete tekintetében elsőrendű szakembert, dr. Szandner Pál egyetemi tanárt bízta meg. Ennek az intézménynek hivatása kettős, egyrészt gyakorlati felvilágosító és tanácsadó, másrészt tudományos és általános érdekű adatgyűjtő és feldolgozó.

— Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték húzása a következő nagyobb nyerevények huzatnak ki: 2000 pengőt nyert: 43331. 1000 pengőt nyertek: 17310 22795 72733. 600 pengőt nyertek: 8879 24551 42288 63049 74481. Ezenfelül 500 pengőt nyert 26 szám, 200 pengőt nyert 115 szám és 125 pengőt nyert 1850 szám. A húzás folytatása ma reggel fél 9 órakor lesz.

— A vámospércsi református énekar hangversenye. A vámospércsi református énekar február 19-én este 6 órakor műsoros hangversenyt rendezett igen szép sikerrel. Az ünnepélyt a Nemzeti Híszkegy nyitotta meg s az énekar több ének számot adott elő. Az előadást ifj. Magyar Gyula, Tóth Bálint szavallatai, Varga István éneke s egy humoros vígjáték tették változatossá. A hangverseny közönsége a szereplőket lelkes ünneplésben részesítette.

— A nőiszabó-szakosztály február 27-én, este 7 órakor tartja tisztújító közgyűlést az Ipartestületben. A tárgysorozaton igen fontos ügyek fognak szerepelni.

— Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Kéleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szives figyelmét.

Heti befizetéses könyvecskék heti 50 fillértől a Kölosónös Segélyező Egyletnél válthatók!

— Balázs Árpád magyar nótáestje az Arany Bika disztermében március 17-én, Szombaton. Jegyek előjegyezhetők Antally József könyvkereskedésében. Telefon 612.

— Hol kosztoljunk? Hol kapunk tartalmas ételt gondtal kezelt konyhából, hol elégséges adagokat adnak. Menürendszerű ebéd P 1:60 vagy vacsora P 1:60. Nagy választéku étlapokról minden rendelhető. Havi étkezők 65.— P.-ért, — ebéd és vacsora — étlap szerint étkeznek a „Városház Étteremben”. A „Söntésben” új rendszerű menü P 1:20, ebéd vagy vacsora.

— A cipészszakosztály február 22-én, azaz ma, szerdán este 7 órakor több igen fontos ügyben ülést tart az Ipartestületben.

— Rádió-műsor. Február 22. Szerda. Budapest. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 3.30: A Magyar Rádió Újság Morse-tanfolyama. 4: Virágokert meseóra. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, muzikaműsora. 5: Közgazdaságtudományi előadás. 11: Könyves Tóth Kálmán okl. közgazdász: „A többtermelés”. 5.30: Szimfonikus hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. Vezényel Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Magyar hangverseny. Közreműködik Molnár Imre dr. hangversenyének, a Nemzeti Zenede tanára. 7: Hangverseny. Közreműködnek: Szántó Dezső dr. zongoraművész és Gerő Margit, a Városi Színház operabénekesnője. Zongorán: Pólgár Tibor. 8.30: A Magyar Rádió Újság felőrlése. 9.05: Pontos időjelzés, hírek. Utána az „Emke-kávéház” Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye.

Különböző előadások. D. u. 3.30: Goethe: Torkvato Tasso. 8.30: Devrient felolvasása. Utána részlet Schnitzler Artur Marionettek című ciklusából. Utána könnyű zene. Berlin (483.9) D. u. 5: Szórakoztató zene. 7.30: Wolf operájának előadása. Utána tánczene. Boroszló (322.6) D. u. 4.15: Szórakoztató hangverseny. 8.10: Haendel: Salome (oratórium). Majna-Frankfurt (428.6) D. u. 1.30 és 4.30: Hangverseny. 8.15: Szimfonikus hangverseny Stuttgartból. 9.15: Előadó-est. Prága (348.9) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.15: Francia szórakoztató zene. 8.10: Ünnepek a francia forradalom emlékére. 9.45: Liszt F-dúr zongorahangversenye. 10.20: Szórakoztató zene. Róma (450) D. u. 5.30: Hangverseny. 8.45: Ének- és zenekari hangverseny. London (361.4) D. u. 1: Hangverseny. 2.45: Orgona. 5: Könnyű klasszikus zene. 7: Tánczene. 8.45: Zenekari hangverseny. 9.10: Haendel-opera előadás. 11.35: Tarka-est.

— Aki nem született ugróhajónak. Trucskai Margit Apafi-utca 145. szám alatti lakos tegnap délután 4 órakor a Kishegyesi úton a város felé igyekezett a régi téglavetőből, ahol egy barátnőjénél volt látogatásban. Visszajövet utközben egy árkot akart átugrani s eközben ballábfeje maga alá gyűrődött és kifacmodott. A járőrök értesítették a mentőket, akik beszállították a klinikára. Röntgen vizsgálat alá vették a leány lábát és megállapították, hogy semmi komolyabb baj nem történt s így nem is vált szükségessé a klinikai gyógykezelés.

— Tiznap elzárásra ítélték egy állatkinzó gazdálkodót. A napokban B. P. debreceni gazdálkodó vigyázatlanul és szabálytalanul hajtott az egyik utcán és lovát ütötte-verte. Förténetesen egyik hatósági közeg is szemtanúja volt a jelenetnek és szép szóval figyelmeztette a gazdálkodót a csufos utcai botrány elkerülésére. A szép szó nem használt semmit, a gazdálkodó tovább ütötte-verte lovait és a rendőrszemet trágár káromkodással illette. A rendőrszabálytalan hajtásért, állatkinzás, káromkodás és hatósági közeg szóbeli megsértéséért tiznap elzárásra és hetvenöt pengő pénzbüntetésre ítélte a gazdálkodót.

— Kérelem! Bárminő szerény állást kér minden irodai teendőkhöz jártas menekült tisztviselő, számvitel, könyvelés, önálló levelezés és gépirásban jártas, aki évek hosszú során át ügyvédi irodában működött. Szíves értesítést kér: dr. Vitéz Szilágyi Dénes ügyvéd ur irodájába. Piac-utca 44. sz. Telefon: 6-39.

— Debrecenben minden könyvkereskedésben.

— Rádiósok figyelme! Magyar Rádió Újság az összes európai adóállomások részletes programjával, továbbá bel- és külföldi rádió szakkönyvek és folyóiratok kaphatók Csáthy egyetemi könyvkereskedésben. Piac u. 8. Telefon 2-96.

Blumenstein teljes kártalanítást ajánlott fel a magyar kormányának

Budapest, február 21. Párisi lapjelentés szerint a magyar kötvények hamisítása miatt letartóztatásban levő Blumenstein bankár a magyar kormányának teljes kártalanítást ajánlott, ha a feljelentést visszavonják. A lapok szerint a magyar kormány az ajánlatot nem fogadta el.

Villanyhajtásra berendezett autóparkot, mechanikai céllövöldét és gyermekjátzóteret akarnak létesíteni a Nagyerdőn

(A Hajdúföld tudósítójától.) Deák Ferenc homokkerti lakos érdekes beadvánnyal fordult a városi tanácshoz. Deák Ferenc előadja, hogy a Nagyerdő rendezése kapcsán egy újszerű tervet akar megvalósítani. A nagyerdei lövölde golyófogója mellett egy ugynevezett dodzsemet akar létesíteni. Ez a dodzsem egy kis autópark, amelyben villanyhajtásra futnak az autók. Egyetlen pedál megnyomására megindulnak a ko-

csik és a leglaikusabb amatőr is vezethet autót, mint ahogy ez már a budapesti városligetben is egyik legkedveltebb szórakozása a közönségnek. Deák Ferenc emellett egy mechanikai céllövöldét is akar felállítani s a gyermekek számára csinálna egy játszóteret is. A terület használatáért 400 pengőt ajánlott fel a városnak. A városi tanács a csütörtöki ülésén határoz a kérelem sorsáról.

A MEFHOSz követeli a numerus clausus változatlan fenntartását

Budapest, február 21. A Magyar Egyetemi és Fiskolai Hallgatók Országos Szövetsége (MEFHOSz) most tartja Budapestben őrjási érdeklődés mellett országos kongresszusát, amelyen 20.000 tag képviselőiben kereken kétszáz ifjúsági egyesület küldöttei jelentek meg. A délelőtti folyamán, míg a vidéki szervezetek beszámolóit folytak, a kongresszus egy bizottságot küldött ki a MEFHOSz-nak a numerus clausus-sal kapcsolatos álláspontja megszövegezésére. A bizottság határozatában többek között a következő-

ket terjesztette elő:

A MEFHOSz ragaszkodik a numerus clausus eredeti formájához, a magyar ifjúság jövőjének érdekében. Bizik abban, hogy a parlamenti tárgyalás alkalmával győzelmet arat a kereszténymezeti gondolat. A magyar ifjúság törhetetlen ragaszkodással áll a numerus clausus mellett.

Ezután a tisztikar választására került a sor. Elnök Vadas János, alelnökök Molnár István, Papp Géza lettek.

Március 3-án lesz Bethlen Margit grófnő felolvasása a Csokonai-körben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Gróf Bethlen István miniszterelnök felesége, Bethlen Margit grófnő tudvaleg március 3-án tartja felolvasó ülést a Csokonai-körben. Az ünnepély előkészítésére kedden délutánra összehívták az előkészítő bizottságot, a mintegy százötven tagu rendező gárdát, mely Karay Sándorné és Baja Mihály elnöke alatt tartotta meg ülését.

Baja Mihály bejelentette, hogy a március 3-iki terminus most már egészen bizonyos. A miniszterelnök feleségének csak a felolvasó ülés után tervezett társasvácsora ellen volt kifogása, ami érthető is, mert bizonyos, hogy az ünnepek után

a vendégek nagyon fáradtak lesznek. Az előkészítő bizottság ezután kimondotta, hogy mindent megtesz az est sikere érdekében és elárulást céljából szétosztotta maga között a jegyeket is.

A páholyok jórésze már elment s csak néhány kapható még a református központi lelkesítő hivatalban (Kálvin-tér 19. délelőtt 8-12, délután 3-5), ahol a jegyek árusítása is tovább folyik. Ugyancsak kaphatók jegyek a Templomegyesület vezető högyeinél és a Méliusz könyvkereskedésben. A közönség jól teszi, ha jegyeiről gondoskodik, mert pár nap múlva már alig lesznek kaphatók jegyek.

— Elítélték a debreceni tormalovaj. A debreceni kir. törvényszék Jeney Sándor elnöke alatt működő büntetőtanács kedden mondta felelősségre Kovács Gyula állás nélküli egyént, aki a múlt év november és december hónapokban nap-nap után dézsmálgatta fiatalokú társával Kontsek Géza kerítéséből a tormákat. A bíróság Kovács Gyulát 8 hónapi börtönbüntetésre ítélte, míg fiatalokú tolvajtársát a debreceni kir. törvényszék fiatalokú bírósága fogja felelősségre vonni. Az ítélet jogerős.

Szerezzünk takarékpénztárhelyet a Különböző Segélyező Egylettől.

— Fogaszat Debrecen, Szent Anna u. 6. sz. A fog orvoslás körébe vágó műveleteket, mint fog és gyökérhúzás, fogtömés, koronákat, hidakat stb. törött vagy régt fogszorokot használhatóvá alakít. Mérsékelt árak részletfizetésre is. Vecsey Antal áll. vizsgázott fogász.

— Takács Vincze, városunk régi fényképésze Kálvin-tér 3. számú műtermét ismét visszavette.

— Modern fürdőszobai kazánkályha zuhanyberendezéssel felszerelve és egy öntött vas fűrdőkád József kir. herceg-utca 16. alatt eladó. Megtekinthető a házmesternél. Értekezhetni a „Hajdúföld” kiadóhivatalában.

— Kinevezés. A bölcsészkaripedelust a kultuszminisztérium első osztályú altisztje léptette elő. Soós Miklós kinevezése úgy az egyetemi hallgatók, mint a kollégái körében őszinte örömet keltett. A szorgalmas, esztéletes altiszt valóban megérdemelte e kitüntetését.

— Dr Széll professzor Löcséről és Iglóiról vetített képekkel. Szerdán, 22-én d. u. 6 órakor a Kollégium dísztermében dr Széll László, gazdasági akadémiai tanár ad elő Löcséről és Iglóiról vetített képekkel. A belépti díjat a rendezőség a fontos kulturális célra való tekintettel a minimálisra szabta. A jegyek ára: I. egy-egy előadásra 30 fillér. II. bérletjegy 2 pengő. Egyetemi hallgatók és tanulók félárú jegy váltására jogosultak. Jegyek elővételben Springernél (Piac-utca, főposta mellett) és az előadás előtti terebben válthatók.

— Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

— Elitta a liszt arát. A debreceni rendőrség bünygyi osztálya tartóztatta Nagy Lajos kocsiát, aki Zauerbraun fuvaros vállalkozónál volt alkalmazva. Nagy Lajos a napokban eladott egy zsák lisztet, melyet Mandel Mór liszt nagykereskedőtől vett át és a Rakovszky utca 29. szám alá kellett volna szállítania. A kocsi eladta 72 pengőért a lisztet s az összeget eldorbézolta. A sikkasztó kocsiát tegnap átkísérték az ügyészségre, ahol leutalták a fogházba.

A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre ezúton hozza tudomására a tagoknak, hogy a német nyelv tanfolyam rövidesen kezdetét veszi s jelentkezőket még elfogadnak. Értesítik a tagokat, hogy az ez év április 28-május 7-ig tartó, Budapestben rendezendő árumintavásárt megtekintik, igen kedvezményes költségekkel. Evégből felkérlik a tagokat, hogy akik a tanulmányi úton résztvevni óhajtának, február 22-én, szerdán este 8 órakor az elnökségnél jelentkezzenek. Egyben az elnökség értesíti a választmányi tagokat és az érdekelteket, hogy az e havi választmányi gyűlés február 22-én szerdán este 8 órakor lesz a Simonffy-utca 1. c. II. emeleti helyiségben.

Budapest e utazik?!

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból,

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Külföldi házikonyha is)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetsz egy perc alatt a pályaudvarról.

Önthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.

Elsorendű kiszolgálás, szigorú családi jelleg.

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy egyetlen nálunk szálljon meg

Grand Hotel Park

Nagyszállóda BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10. szám
A Keleti pályaudvar északon oldalával szemben.

KÖNYVESHAZ

1915. február 18 Korlátlan
búvárhajóháború

Pilch Jenő: a világháború
története

Pontosan tizenhárom esztendeje, hogy a plessi-főhadiszálláson Vilmos császár, valamint a szövetséges államok megbízottainak döntő jelentőségű tanácskozása elhatározta a korlátlan búvárhajóháborút.

A búvárhajóhárc óriási méreteinek kifejlődésére elsősorban az angol blokádháború, másodsorban az Egyesült Államok mindinkább növekedő főszer- és csapatszallítása adott okot és alkalmat. Ezzel szemben Németország hosszas megbeszélések és tanácskozások után a búvárhajóhárc eszközeihez folyamodott. A tengerentúli nyersanyagokra minden államnál nagyobb mértékben ráutalt Angliát búvárhajóival akarta elzárni kereskedelmi hajóforgalmától. Németországot is érzékenyen érintette az éhségblokádk, de az Anglia elleni vállalkozás, korlátlan búvárhajóháború sikere Anglia tökéletes harc-képtelenségéhez vezetett volna.

A háború óta megjelent memoárok, főleg a világháború jelentékeny vezéreinek leggyakrabban önmagukat mentő vádiratai ezt a búvárhajóhárcot állítják be elsősorban az okok közé, melyek miatt elfordult a világ szimpátiája a központi hatalmaktól. Kimerítően, való adatok alapján, objektív megvilágításban nem tárgyalta ezidáig magyar könyv ezt a kérdést, melyet a külföldi háborus irodalom egyenesen a háború elvesztésének okául hoz fel.

Egy magyar könyv jelent meg a napokban, mely megfelelő megvilágításban tárgyalja a korlátlan búvárhajóhárcot épügy, mint a háborút megelőző diplomáciai mesterkedéseket, a világháború minden fontosabb ütközetét, eseményét, kezdve a szerb hadüzenettől, az orosz kolosszus megmozdulásától, a Marnei csata, Komarov, Tanneberg, Belgrád, az olasz beavatkozás, a török és bolgár harcok, Erdély megszállása és felszabadítása, a nyugati hadszíntér irtózatoss csatái, a breszlitowski békén át a központi hatalmak kimerültségig a háborút befejező szerencsétlen békekötéséig.

Pilch Jenő vezérkari ezredes szerkesztette a könyvet, melynek címe: A világháború története s melynek előszavát József kir. herceg, tábornagy írta.

A könyv katonai, valamint politikai és diplomáciai részét a háborus irodalom jeles írták hozzáértő tollakkal világítva meg részletesen minden eseményt, minden körülményt, melynek a világháborúban fontosság tulajdonítható.

Az első magyar könyv ez, mely tudományos hitelességgel, az összes források felhasználásával és teljes tárgyilagossággal illusztrálja az eseményeket. Kifűnő könyv ez és gyönyörű szép könyv. A nagyközönségnek van írva, minden tudományos értékek mellett népszerűen. Számítatlan kép díszíti, mind a háború folyamán felvett fényképek, „hiteles dokumentumai” a nagyidőknek. Kivételük a magyar reprodukáló művészet nagyszerű teljesítménye.

Megrendelhető a Franklin-Társulat könyvkereskedésében, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Ára: P. 40. Kaplható 4 pengős havi részletfizetésre is.

Fizessen elő a Hajdúföldre

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szerda délután 3 órakor: A legkisebbik Horváth-lány. Ifjúsági előadás.

Szerda este B) bérletben: Külváros.

Csütörtök délután 3 órakor: A legkisebbik Horváth-lány. Olcsó zóna-előadás.

Csütörtök este fél 9 órakor: Bohózat egy párisi szállodában. Csak felnőtteknek.

Péntek, C) bérletben: Külváros.

A színházi iroda hírei:

Ma, szerdán két előadás. Délután 3 órakor: A legkisebbik Horváth lány. Operett 3 felvonásban. Dél előtt 10—1 és délután 2 órától válthatók jegyek!

Ma, szerdán este fél 8 órakor B) bérletben: Külváros. Szenzációs színmű 12 képben. Herman Mancsi játssza a Külváros női főszerepét. Rajz Ferenc parádés szerepét nézze meg a Külváros-ban. László Gyula egy elzúllott alkoholista bír szerepében nagyszerű. Kardoss Géza egy kutyapécér mulatságos figurájában arat esténként tapsokat a Külváros-ban. Halasi Mariska az anyát személyesíti meg nagy hatással a Külváros c. remek darabban. Szigeti Jenő egy rendőrtiszt figurájában áraszt derűt a Külváros-ban.

Külváros ma, szerdán B) és pénteken C) bérletben! Jegyelővét a Külváros pénteki előadására!

Holnap, csütörtökön délután 3 órakor: A legkisebbik Horváth lány. Timár Ila és Ferenczy Marian felléptével. Olcsó zóna-előadás. Holnap, csütörtökön este kivételesen fél kilenc órakor: Bohózat egy párisi szállodában. Csak felnőtteknek!

A „Bohózat egy párisi szállodában” c. kacagtató játék legutóbbi szombat esti előadásán zsufolt ház tapsolt, tombolt a pompás bohózat pompás szereplőinek.

A legkisebbik Horváth lány holnap délutáni előadására már csak néhány jegy váltható a rendes pénztárnál 10—1 és 4—6 óráig, az előadás napján pedig a jobboldali pénztárnál délután 2—3 óráig!

Nászéjszaka — szombat este Timár Ilával.

Nászéjszaka — francia énekes vigjáték bemutatója szombat este fél 8-kor bérletszünetben.

Nászéjszaka — bemutatójára és a vasárnap esti előadására kedvezményes jegyek érvénytelenek.

Nászéjszaka — az utolsó tíz esztendő legnagyobb slágere.

Nászéjszaka — szubrettszerepében Ferenczy Marian briliáns lesz.

Nászéjszaka — férfinaszéjszaka: Antók, Mihályi, Rajz Ferenc, Szigeti Jenő, Fülöp.

Nászéjszaka — jegyei már kaphatók 10—1 és 4—6 óráig!

Nászéjszaka — mulatságos, francia pikantériájú remek zenés vigjáték.

Nászéjszaka — szombattól kezdve minden este!

Többsincs királyfi, Benedek Elek 3 felvonásos magyar népmeséjét, Benedek Elek 50 éves írói jubileuma alkalmából febr. 25-én, szombaton délután 3 órakor a református leánygimnázium és ref. főgimnázium növendékeiből alakult műkedvelői társaság Besse Miklós színművész rendezésében ifjúsági előadás keretében adja elő a Csokonai-színházban. Jegyek a színház pénztáránál egész napon át válthatók.

Mozgósínházak közleményei:
Szerda—csütörtök.

VIGSZÍNHÁZ

D. W. GRIFFITH regénye filmen:

A sátán keservei

dráma 10 felvonásban.
A főszerepekben: ADOLPH MENJOU,
LYA DE PUTTI és RICARDO CORTEZ.

Megelőzik:

A félelmetes kapitány

vadnyugati történet 7 felvonásban.
A főszerepekben: T. M. MC COY és
CLAIRE WINDSOR.

Péntektől! Péntektől!

Kelet lángokban

A főszerepekben: LON CHANEY és
ELEANOR BOARDMANN.

APOLLO

MONA MARTESSON, a legújabb
svéd star szereplésével:

A NOVICIA

dráma 9 felvonásban

Megelőzi:

Két amerikai bohózat.

Péntektől! Péntektől!

„A hősiesség és hazaszeretet himnusza”

„Emden”

a hősök hajója

A világhírű német tirkáló legendás
ujja 8 fejezetben.

URÁNIA

Szombattól! Szombattól!

HARRY PIEL-film:

Egy éjszaka rejtelmek

Megelőzi:

Fortuna négyesfogata.

METEORBAN

Csütörtökön:

Vágyak

Szerelmi történet, Mae Mc. Avoy
a Ben Hur főszereplőjével. És

A Hotel Claremont titka

Vigjáték 6 felvonásban, Monte
Blue és Darothy Devoreval.

Előadások: 6 és 8 órakor.

Jön:

Árvák a viharban
Lilian és Darothy Gishel.

TESTEDZÉS

Telekít nem adja ki az oláh szövetség

Teleki, a temesvári Kinizsi kitűnő csatára már hetek óta Debrecenben tartózkodik, de nem játszhat, mert a temesvári Kinizsi nem adja ki. A Boeckay most az oláh szövetséghez fordult, de az is megtagadta Teleki kiadatását, így az továbbra sem játszhat a Boeckayban. A Boeckay most a nemzetközi futballszövetség-nél próbál eredményt elérni.

A Magyar Athletikai Szövetség keletmagyarországi kerülete február

24-én (péntek) délután 6 órakor a Debreceni Első Takarékpénztár ülés-teremben intézőbizottsági ülést tart. Tárgysorozat: 1. A február 26 án tartandó közgyűlés előkészítése. 2. Folyó ügyek.

A jövő vasárnap Debrecenben a két régi rivális, az Atilla és Boeckay játszik. Az Atilla hívei különvontatón jönnek le Debrecenbe.

Egyéb bajnoki mérkőzések vasárnap: Ferencváros—Budai 33-as, Hungária—Vasas, Sabária—Kispest, Nemzeti—III. kerület és Újpest—Bástya.

A vasárnapi mérkőzések után a Nemzeti Sport pontozni szokta a játékosokat. A legjobbak és jók játékos teljesítményük után 5, 4, 3, 2, 1 pontot kapnak. A Boeckay Nemzeti mérkőzésén a következő ponthullás volt: Gallina 2, Török, Szendrő, Volentik, Rémay, Bihámi, Hossó, Kautzky 1—1 pont, Farkas, Seiden 2—2 pont, Semler, Mertin, Molnár 1—1 pont.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.87

Budapest 90.87, Berlin 124.08, New-York 519.95, London 2534.75, Páris 20.44, Milánó 27.54, Prága 15.41, Belgrád 9.13, Szófia 3.75 és fél, Bukarest 3.19, Varsó 58.30, Bécs 73.22 és fél, Amsterdam 209.15.

Hivatalos devizafolyamok.

Egy angol font 27.85—28.00, száz „belga” 79.50—79.80, száz cseh korona 16.90—16.98, száz dán korona 152.45—153.55, száz dollár 569.45—571.45, száz francia frank 22.65—22.85, száz hollandi forint 229.80—230.80, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz leu 3.47—3.52, száz lira 30.30—30.50, száz német márka 136.30—136.80, száz osztrák schilling 80.35—80.70, száz norvég korona 151.95—152.51, száz svájci frank 109.85—110.25, száz svéd korona 153.25—153.85, száz spanyol peseta 96.60—97.20 pengő. — A nemesfémekben a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1—1.20, az ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde.

A készáru piacon szintén vontatottan indult a forgalom. A tiszavidéki búzát 34.25—32.25, az egyéb származású búzát 31.20—32 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 29.25—29.50 pengő között mozgott.

A liszt- és őrlemény piacon a malmok továbbra is a 49 pengős duplanullás lisztalapon számítják lisztárait. A korpát 22—22.24 pengővel jegyzik.

A terménycikkek piacán a tengeri iránt élénk a kereslet és a külföldi vevők általánosan szerepelnek a piacon. A tengerit minőség szerint 25—25.35, a zabot 27.85—28.35, a takarmányárpat 27.50—28.75, a sörárpat 31—35 pengővel jegyzik.

A magpiacon a forgalom jelentéktelen. A kölest 22.50—23.50 pengővel jegyezték budapesti paritásban, a búkkönyvet pedig állomárról 32.50 pengős áron kínálták.

Állatvásár.

A marhavásáron megélenkült az irányzat. Árak: bika magyar IIa 0.72—0.84, IIIa 0.64, bika tarka Ia 0.92—1.04, IIa 0.80—0.90, IIIa 0.64—0.76, ökör magyar Ia 1.03, IIa 0.80—0.80—0.92, IIIa 0.52—0.77, tarka Ia 0.94—1.14, IIa 0.80—0.92, IIIa 0.44—0.66, tarka Ia 0.86—1.08, IIa 0.70—0.84, IIIa 0.60—0.68, növendékmarha 0.72—0.88, kicsontoznivaló 0.30—0.50 pengő kg.-ként élősúlyban. — A sertésvásáron megélenkült az irányzat. Árak: zsirsértés öreg Ia 1.48—1.50, IIa 1.40—1.44, fiatal nehéz 1.62—1.64, közép 1.58—1.62, könnyű 1.40—1.46, szedett közép 1.48—1.52, angol urasági 1.60—1.64, angol szedett 1.48—1.52, süldő 1.54 pengő kg.-ként élősúlyban, szolannás felsértés 1.84—1.92, szolonna nagyban 1.66—1.72, hus 2—2.16, zsír 1.90—1.92 pengő kg.-ként.

APROHIRDETESEK

A legkisebb hirdetés 10 szög 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szög 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítanak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetések díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovát díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

JELIGÉS LEVELET

csak délelőtt 11 és 12 óra közt ad ki a kiadóhivatal.

„Várom”
jeligére levél van a kiadóban. 133

„Lia”
jeligére levél van a kiadóban. 129

„Kék nefelejts”
jeligére levél van a kiadóban. 130

„Ujra nőszülők”
jeligére levél van a kiadóban. 131

26 éves
jómódu, kellemes modoru fiatalember szórakozás céljából szívesen levelezne intelligens, feltétlen urileánnyal. Levelet „Barna fiu” jeligére a kiadóhivatalba kérek. 84

„Öszirózsa”
Mi gátolta a megjelenésben? „Barna diák”. 132

Szeretnék
megismerkedni feltétlen urileánnyal szórakozás céljából, mozi és színház partnerül. Csakis modernül gondolkozó, minden társadalmi konvencióktól mentes urileány választ várom. Magam szőke, magas fiu vagyok. Házasság nincs kizárva. Lehetőleg költői lelkűek válaszoljanak. Gesztenyebarna és fekete előnyben” jeligére kérem a választ jelezni a lapban. 105

Jeligés levélre
érkező választ csak az értesítési díj hététköznap 60 fillér, vasárnap 80 fillér) beküldése esetén jelezhetjük és adhatjuk ki. Kiadóhivatal.

HÁZASSÁG

Barátom
tanácsára — aki hasonló módon óhajtott megnősülni apróhirdetés után és eljárása szerencsével járt — határozottan el magamat az ily uton való ismerkedésre. Állásom van. Fizetésem havi 200 pengő. Keresem olyan hivatalnoknő vagy másvalaki, csakis urileány ismeretségét, aki ugyanennyivel hozzá tudna járulni megélhetésünkhöz. Magamról csak annyit, hogy vigkedélyű bohém fiu vagyok. „Szeretem az életet” jeligére kérem jelezni a választ a lapban. 110

Hirdetőinket kérjük,
hogy az apróhirdetések díját pontosan kiszámítva (Levelezés, házasság egy szó hétköznap 6 fillér, vasárnap 8 fillér, vastagabb betűkből kétszeres; a legrövidebb szöveg is 60 fillér, illetve 80 fillér) sziveskedjenek beküldeni. Lehet bélyegben is.

LAKÁS

Jól jövedelmező
hatrendbeli lakásból álló ház eladó. Külön baromfiudvar, gyümölcsös és veteményes kert. Vizvezetékes és furott kut az udvaron. Értekezhetni Apafi-utca 20. sz. alatt. 1073

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. 1050

4 szobás
lakást keresek május 1-re, lehetőleg, fűrdőszobával orvosi rendelőnek Péterfia vagy a Piac-utcai részen. — Cim a kiadóban 1027.

AJÁNLAT

Hajdusoboszlón
a Rákóczi-ut 5. sz. alatt kettős pékemence azonnal kiadó. 762

Középkorú
uriaszony uricsaládohoz vagy magános urhoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 1033

Zamatos óbor
literenként 1 P 30. Csapó-u. 27., az udvarban, Szathmárinál. 1064

Elsőrendű
házikókat, négyfogásos ebéd 80 fillért kapható, úgy kihordásra, mint bennétkezésre Csapó utca 19. szám (Knoll ház), udvaron közvetlen balra.

Egyetemi
hallgató középiskolás tanítását elvállalja, Csemete-utca 12. 746

Óbor
tisztán kezelt saját termésű 50 literen felül, literje 1 pengőért eladó. Miklós utca 21. 1022.

Esküvők,
vacsorák főzését vállalom. Darabos-utca 45. szám alól lakásom át-helyeztem. Szilágyiné, Szent Anna-utca 8.

ELADAS

Hajdusoboszlói
hőforrástól 200 méterre 322 négyszögöl szőlő eladó. Tulajdonos Nánási Sándor VII. t. 3. sz. 776

Antik komót
átjavítva olcsón eladó. Bethlen-utca 3. szám 768.

Eladó
ipar- vagy kertészeti telepnek rendkívül alkalmas hely 2200 négyszögöl, esetleg még nagyobb területtel, háromszobás lakással, mellékhelyiséggel és külön cselédházzal, százlépésre a kisállomástól. Értekezhetni Sesztina-utca 4. sz. alatt. 773

Saját termésű
szakszerűen aszalt kítőnő Ageni-faj aszaltszilva kapható Széchenyi-utca 45. sz. 1070

Eladó
2 és fél hold jel termő szőlő, gyümölcsös, szép nagy uri lakással, gazdasági udvarral. Miklós-utca 21. szám. 1023.

Autó
6 üléses Fiat, használt, új modern karosszériával, új alkatrészekkel, új gumikkal, új villamosberendezéssel ellátva eladó, hajdusámsori főjevezőnél. 1025.

Hajdusoboszlói
hőforrástól két holdnyi gyümölcsös-kert eladó. Tulajdonos Kürthy János I. 174. 1000

Eladó ház
Teleki-utca 5. alatt. Értekezhetni dr Szilágyi Dénes ügyvéd irodájában, Piac-utca 41. 1062

Egy
3 lámpás hangszórós rádió eladó. Megtekinthető Teleki-utca 80. szám. 6. ajtó. 1008.

KERESLET

Egy
jómegjelenésű fiatal kereskedősegéd és egy jócsakiból való fiu tanulónak azonnal felvétetik. Kovács Sándor fűszerkereskedő. Hív. kolónia. 769

Okleveles gazdatiszt
gazdaságban vagy bármely más helyen szerény fizetésért állást vállal. Cim a kiadóban. 1075.

Született
német óraadó tanárnőt keres, kinek tandíj fejében ruhát varr perfect varró. Cim a kiadóban. 1040

Szakácsnőt
keresek vidéki urházhhoz. Cim a kiadóban. 782

Középkorú
állami nyugdíjas, teljesen megbízható, bármilyen állást elfogad. Cim a kiadóban. 1034

Főzőnőt
jó bizonyítvánnyal keresek március 1-re. Thaly Kálmán-utca 14. szám. 1069

Nőiszabó tanulók
felvétetnek. Kovács varrodájában, ref. püspöki palota. 1026

VEGYES

Kiadó
fele tartásért 8 szép pulyka. Vigkedvü Mihály-utca 1. 1074

Koncertbérlet.
két egymás mellett levő hely a 13-ik sorban, az évad további részére átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1054

Örökbe adnám
7 hónapos fiugyermekemet. Csapó-utca 19., udvarban balra. 1049

Árpád-tér 37. sz.
alatt ujonnan megnyílt étkezőben jól és olcsón étkezhet. 1071

Fajtiszta
szentbernáthegyi kőlyök kutyát megvételre keresek. Galló, Székely-u. 20. sz. 1072

A
HAJDUFOLD
HIRDETÉSÉNEK

AZ
EREDMÉNYE
NAGY, ÁRA OLCSÓ!

Olcsóbb a bornál a pezsgő
1 üveg 5 pengő,
Palack bor 2 pengő.
KEMÉNY JÁNOS
„KISPIPA” ÉTTERMÉBEN.

Salvator forras!
Kellemes ízű üdítő,
gyógy- és asztali víz
VESE, HOLY-G RHEUMA
BETEJEKNEK
TERHES ÉS SZÜLTŐ
NŐKNEK NEM ÜLŐZ-
HETETLEN
SAVOLDÓ VASMENTES
Kapható mindenütt.

Ólmos
vesz
lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

Kapcsolási vázlatokat, díjtalan szakfelvilágosítást ad a
budapesti Barta és Tarsa rádió cég
helyi képviselője
Simon Jenő rádió-, villany-, gramofonszaküzlete
József kir. herceg-utca 3 szám, Telefon: 13-22.

Név- és születésnapokra
Fésű és manikűrkezetők, parfümök, kölnivizek, szappanok és puderek a legolcsóbb árban kaphatók
TOTH EMIL
„SZENT ANNA” DROGÉRIÁJÁBAN
BATTHYANYI UTCA.

Zsirosszóda
szappanfőzéshez
legmagasabb fokú garantált minőségű
nagyon olcsón kapható:
STERN festéküzletében
Piac-u. 10. (Bikával szemben.)
! Saját érdekében !
győződjön meg!